

7. Склад депутатів Октябрської районної у м. Полтава ради // Режим доступу : <http://okt-rada.gov.ua>
8. Венгер О. Особливості становлення гендерної демократії в Україні / Ольга Венгер // Політичний менеджмент. – 2009. – № 3. – С. 145-152.
9. Галанець О. Управління гендерними процесами в державній політиці / Ольга Галанець // Віче. – 2009. – № 6. – С. 7-9
10. Краснопольська Т. М. Гендерна рівність в політичній сфері як складова паритетної демократії / Т.М. Краснопольська // Актуальні проблеми політики. – 2012. - № 47. – С. 223-232.
11. Ярош О. Міжнародні механізми утвердження гендерної рівності у виборних органах влади: висновки для України / О. Ярош // Віче. – 2009. – № 3. – С. 9-12.

Воскобійник Т. В.

(наук. кер. – доц. Нагорний В. В.)

*студентка V курсу історичного факультету
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Корolenка*

ЗАХИСТ ПРАВ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Захист суб'єктів господарювання є особливим видом господарсько-правового регулювання, заснованого на принципах конституційності. Держава встановлює і гарантує дотримання прав та законних інтересів усіх суб'єктів господарювання, якими визнаються учасники господарських відносин, що здійснюють господарську діяльність, реалізуючи господарську компетенцію (сукупність господарських прав та обов'язків), мають відокремлене майно і несуть відповідальність за своїми зобов'язаннями в межах цього майна, крім випадків, передбачених законодавством [4].

Учасники господарювання характеризуються наявністю різноманітних прав і обов'язків, дотримання і виконання яких гарантують належний розвиток господарської системи держави. В підґрунтя цього питання покладено приватні (автономні) інтереси суб'єктів, а посягання на такі інтереси призводять до порушення системи господарювання і як наслідок економічного розвитку країни в цілому. У зв'язку з цим актуальним питанням на сьогоднішній день є проблема ефективності застосування правових норм, що регулюють захист прав суб'єктів господарських відносин. Метою нашої роботи є аналіз нормативно-правових засад у сфері господарської діяльності щодо захисту прав суб'єктів господарювання, зосередження уваги на проблемних питаннях, що виникають у контексті удосконалення законодавчої бази.

Незважаючи на інтенсивний і в цілому прогресивний розвиток законодавства, що регулює діяльність господарюючих суб'єктів, необхідно констатувати: на сьогоднішній день існує безліч відносин у сфері підприємництва, які зовсім не врегульовані законом, або його регулятивний вплив є досить слабким через велику кількість підзаконних нормативно-правових актів. Невиправдана часта зміна законодавства викликана його невисоким рівнем, неправильним співвідношенням законів і підзаконних актів, відсутністю гнучкості і належного регулятивного потенціалу [5].

На сьогодні основна роль у регулюванні захисту інтересів суб'єктів господарювання належить Господарському кодексу України. Серед чисельної кількості статей, що регулюють всю господарську систему, важливо звернути увагу на статтю 20 даного закону. Зокрема, у частині 2, зазначеної статті визначається право кожного суб'єкта господарювання та споживача на захист прав і законних інтересів, а також формулюються способи захисту прав та законних інтересів зазначених суб'єктів. З огляду на це, слід зауважити, що право кожного суб'єкта господарювання та споживача на захист своїх прав і законних інтересів є загальним і може бути використано названою категорією суб'єктів незалежно від того, чи передбачено це спеціальним нормативно-правовим актом, яким врегульовано відносини, що виникають у зв'язку з реалізацією такого права чи законного інтересу [1, с.59].

Основними способами захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання та споживачів є наступні:

- визнання наявності або відсутності прав;
- визнання повністю або частково недійсними актів органів державної влади та органів місцевого самоврядування, актів інших суб'єктів, що суперечать законодавству, ущемлюють права та законні інтереси суб'єкта господарювання або споживачів; визнання недійсними господарських угод;
- відновлення становища, яке існувало до порушення прав та законних інтересів суб'єктів господарювання;
- припинення дій, що порушують право або створюють загрозу його порушення;
- присудження до виконання обов'язку в натурі;
- відшкодування збитків;
- застосування штрафних санкцій;
- застосування оперативно-господарських санкцій;
- застосування адміністративно-господарських санкцій;
- установлення, зміни і припинення господарських правовідносин тощо.

Наведений перелік способів захисту прав і законних інтересів суб'єктів господарювання та споживачів не є вичерпним, а тому захист прав може здійснюватися за допомогою інших способів, передбачених законодавством [4]. На цьому етапі важливою проблемою є те, що українським законодавством не передбачено всіх дієвих способів захисту прав, які б реально могли захищати права та інтереси суб'єктів господарювання. На теперішній час, суди, органи державної влади та суб'єкти господарювання обмежені лише тими способами захисту, які прямо прописані в законодавчих актах, та для яких передбачено механізм реалізації. Тому існує гостра необхідність в удосконаленні юридичного механізму виконання на практиці вимог передбачених ГК України. Для з'ясування конкретних напрямів діяльності держави з правового забезпечення реалізації контрольних повноважень у сфері господарської діяльності необхідно в першу чергу визначитися з приводу господарсько-правового характеру прав і обов'язків між державою в особі її органів та суб'єктами господарювання, що в кінцевому випадку забезпечить задоволення інтересів усіх учасників господарських відносин. В даному аспекті доцільним є використання досвіду зарубіжних країн, які пройшли довготривалий шлях розвитку у сфері захисту прав учасників господарювання. Таку позицію висвітлив В. Петруня, який відзначив, що використання зарубіжного досвіду та прийняття дієвих змін до ГК України підвищить ефективність захисту суб'єктів господарювання. Самі ж суб'єкти повинні активно боротися з порушеннями закону з боку державних органів та захищати свої права, використовуючи всі можливості, які надані їм відповідним законодавством. Утім у цій справі існує чимало специфічних труднощів, у тому числі суто юридичного характеру, подоланню яких може сприяти використання поступового практичного досвіду та відповідного наукового забезпечення [2, с. 521].

Таким чином, враховуючи вищезазначені позиції слід відмітити, що на сьогоднішній день існує проблема практичного застосування норм, що регулюють основні способи захисту суб'єктів господарювання. Провідна роль в цьому питанні належить ГК України, який охоплює всі сфери господарської діяльності. Окрім зазначеного положення, правозахисні норми містяться і в інших нормативних актах України: Конституції України, Цивільному кодексі, Трудовому кодексі тощо. Але з розвитком економічного потенціалу нашої держави питання вирішення господарських спорів, в тому числі проблема захисту суб'єктів господарської діяльності є пріоритетним завданням українського законодавства.

Література:

1. Лаврін О. Захист прав суб'єктів господарювання, його форми та способи / О.Лаврін // Підприємництво, господарство та право. – 2002. – № 11. – С. 59.

2. Петруня В. В. Проблема ефективності використання способів захисту прав суб'єктів господарювання / В. В.Петруня // Актуальні проблеми держави і права. – 2012. – № 63. – С. 520-527.
3. Про форми захисту прав суб'єктів господарювання // Українське комерційне право. – 2007. – № 8. – 80 с.
4. Господарський кодекс України: Закон України від 16 січня 2003 р. [Електронний ресурс]. –
Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
5. Мізіна Т. О. Проблеми захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності / Т. О. Мізіна. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.confcontact.com/2008oktInet_tezi/ur_mizina.php.
6. Никитченко Н. В. Правове регулювання захисту прав суб'єктів господарювання. – [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.hozpravo.com.ua/conferences/arhiv/uchastnik.php?ELEMENT_ID=314&ID=362.

Воскобійник Т. В.

(наук. кер. – доц. Жалій Т.В.)

*студентка V курсу історичного факультету
Полтавського національного педагогічного
університету імені В. Г. Короленка*

ПРАВОВА ОСВІТА Й ПРАВОВЕ ВИХОВАННЯ В УМОВАХ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ: НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ

За висловом відомого китайського філософа Мен-цзи, «Найкоштовніше в країні – народ, потім вже слідує влада, а найменшу цінність має правитель». Хочеться вірити, що наша держава буде дбати належним чином про своїх громадян, забезпечуючи належний гідний рівень життя та задоволення духовних і матеріальних потреб особи.

Одним із найважливіших завдань в сучасній Україні є будівництво правової, соціальної, демократичної держави, головними принципами якої повинні бути верховенство закону та дотримання прав і свобод людини. Великого значення набувають правова освіта та правове виховання, які формують свідомість людей і правову культуру.

У статті простежимо деякі аспекти нормативно-правового регулювання здійснення правової освіти й правового виховання в сучасному загальноосвітньому навчальному закладі.

У літературі ця проблема описана досить детально, однак вона має свої невирішені завдання як теоретичного, так і методичного планів. Нормативно-правовою базою здійснення цієї пріоритетної діяльності є Конституція України, освітнє законодавство, Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді [7-8]. Ми використали навчальний посібник Т.Архипової «Основи правових знань», де передбачається змістове наповнення галузей приватного й публічного права [1]. О. Бардінов розглядає формування правосвідомості школярів в контексті проблем громадянського виховання [2]. С. Будникова висвітлює проблеми організації правового навчання в сучасній школі, а О.Ковальська робить спробу моделювання системи управління правовою освітою учнів загальноосвітніх навчальних закладів в умовах суспільних змін [4; 6]. В дослідженнях О.Болотової та А.Лігоцького порушуються проблеми правової освіти та пропонується її системи в закладах освіти [3; 9].

У становленні правового життя громадянина важливе місце займає насамперед правова освіта й виховання: поваги до Конституції, законів України, національної символіки. Правове виховання дітей і молоді мають важливе державне значення, адже кожен четвертий злочин в Україні здійснюється неповнолітніми. Тому вважаю порушену проблему актуальною, оскільки спробую висвітлити проблеми та перспективи розвитку українського суспільства через призму правового виховання в загальноосвітніх закладах.